

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА**

Факультет історії, політології і міжнародних відносин
Кафедра політичних наук

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
МЕНЕДЖМЕНТ ВИБОРЧИХ КАМПАНІЙ**

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)
Освітньо-професійна програма «Політологія»
Спеціальність 052 Політологія
Галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки

Затверджено на засіданні
кафедри політичних наук
Протокол № 6 від 18 листопада 2025 р.

Завідувач кафедри

A handwritten signature in blue ink, likely belonging to I. S. Monolatiy, is placed over a light-colored rectangular stamp or seal.

Монолатій І. С.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Менеджмент виборчих кампаній
Викладач (-і)	Мадрига Тетяна Богданівна
Контактний телефон викладача	+380979852616
Е-mail викладача	tetiana.madryga@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний/заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/course/subscription/through/url/64cc639e8b6ab2bf9df5
Консультації	Понеділок, 15.00-16.00
2. Анотація до навчальної дисципліни	
Навчальна дисципліна «Менеджмент виборчих кампаній» є вибірковою дисципліною зі спеціальності 052 «Політологія» для першого бакалаврського рівня вищої освіти освітньої програми «Політологія», яка викладається у 8 семестрі в обсязі 3 кредити (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS). Зміст даної дисципліни полягає у тому, щоб ввести студентів у галузь знань, об'єктом якої є виборча кампанія як політико-правова діяльність, пов'язана з формуванням органів державної влади та органів місцевого самоврядування.	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
Метою викладання навчальної дисципліни “Менеджмент виборчих кампаній” є розкриття сутності та змісту виборчої кампанії, основних підходів до її розуміння та принципів організації. Досягнення поставленої мети дає змогу оволодіти понятійно-категоріальним апаратом із проблематики виборчої кампанії, отримати знання про основи організації виборчих кампаній, функціонування виборчих штабів, проведення передвиборчої агітації, роботи з цільовими групами виборців, застосування виборчих технологій в умовах демократичних виборів та сучасної виборчої системи в Україні.	
Цілі: - сформувати знання про понятійно-категоріальний апарат із проблематики виборчої кампанії, про процес формування команди, напрацювання стратегічного плану та виборчої кампанії загалом; - навчити студентів розумінню засад та технік формування виборчих штабів та проведення виборчих кампаній; - ознайомити із закономірностями і особливостями комунікації із виборцями; - висвітлення проблематики та наукового інструментарію електоральної політології, розкриття основних методик організації штабів та виборчої кампанії, уявлення про основні виборчі технології сучасності, ознайомлення із практиками медіа-планування, агітації, роботи з цільовими групами виборців.	
Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:	
<i>знати:</i> - сутність і значення виборів для функціонування демократичного суспільства; - основні етапи виборчого процесу; - сутність основних виборчих систем, їх переваги та недоліки; - особливості становлення виборчої системи в Україні; - закони України про організацію та проведення виборів; - основні принципи організації виборчих кампаній, функціонування виборчих штабів; - сутність та види виборчих технологій;	
<i>вміти:</i> - оцінювати значення та переваги тієї чи іншої виборчої системи для суспільства; - орієнтуватися у виборчому процесі; - застосовувати отримані теоретичні знання на практиці при організації та проведенні виборів;	

- користуватися правами учасників виборчого процесу;
- розробляти стратегію і тактику виборчої кампанії;
- проводити передвиборчу агітацію;
- аналізувати законодавство України та планувати виборчі кампанії згідно Закону;
- проектувати роботу виборчих штабів, аналізувати ефективні підходи до виборчих кампаній, моделювати електоральну карту округу та аналізувати дії кандидатів.

володіти навичками:

- аналізу Конституції та законів України, що регламентують виборче право
- підготовки та проведення виборчої кампанії.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Інтегральна компетентність

ІК-1 Здатність розв'язувати спеціалізовані задачі та практичні проблеми у політичній сфері, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, із застосуванням теорій та методів політичної науки.

Загальні компетентності

ЗК-1. Знання предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК-3. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК-4. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК-5. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК-6. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК-7. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Спеціальні (фахові, предметні) компетенції

СК-1. Здатність використовувати категоріально-понятійний та аналітично-дослідницький апарат сучасної політичної науки.

СК-2. Здатність застосовувати політологічне мислення для розв'язання теоретичних та практичних проблем у політичній сфері.

СК-3. Здатність описувати, пояснювати й оцінювати політичні процеси та явища у різних історичних, соціальних, культурних та ідеологічних контекстах.

СК-4. Здатність застосовувати інструментарій нормативної та емпіричної політичної теорії, політичної методології, порівняльної та прикладної політології, міжнародних та глобальних студій у фаховій діяльності.

СК-5. Здатність аналізувати взаємодію політичних акторів та інститутів, владу та урядування, політичні системи та режими, політичну поведінку у різних контекстах їх функціонування.

СК-6. Здатність аналізувати публічну політику на місцевому, національному, європейському та глобальному рівні

СК-7. Здатність застосовувати теорії та методи прикладної політології, політичних комунікацій, спеціальних політологічних дисциплін у професійній діяльності, в тому числі з урахуванням потреб забезпечення сфер національної безпеки держави.

СК-8. Здатність конструювати дизайн, розробляти програму та виконувати політологічні дослідження з використанням сучасних методів, технологій та інструментарію політичного аналізу.

СК-9. Здатність презентувати результати теоретичних і прикладних досліджень для фахівців та нефаківців.

Результати навчання

РН01 Розуміти предметну область, етичні та правові засади професійної діяльності.

РН03. Вміти критично мислити у сфері політологічної діяльності.
 РН04. Мати навички професійної комунікації.
 РН06. Знати свої права та обов'язки як члена демократичного суспільства та використовувати їх у політологічній діяльності.
 РН08. Вміти використовувати базовий категоріально-понятійний та аналітично- дослідницький апарат сучасної політичної науки.
 РН12. Вміти аналізувати взаємодію політичних акторів (зокрема, депутатів) та інститутів, владу та урядування, політичні системи та режими, політичну поведінку у різних контекстах їх функціонування.
 РН13. Вміти аналізувати публічну політику на місцевому національному, європейському та глобальному рівні.
 РН15. Виконувати політологічні дослідження з використанням сучасних методів, технологій та інструментарію політичного аналізу.
 РН16. Презентувати результати теоретичних і прикладних досліджень фахівцям і широкій аудиторії, засобам масової інформації, експертам з інших галузей знань.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

лекції	10 год / 4 год
семінарські заняття / практичні / лабораторні	20 год / 6 год
самостійна робота	60 год / 80 год

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
восьмий	052 Політологія	четвертий	Вибірковий

Тематика навчальної дисципліни

Тема	кількість год.		
	лекції	заняття	сам. роб.
Тема 1. Вступ до курсу. Теоретико-методологічні засади менеджменту й аналізу виборчої кампанії.	2	2	6
Тема 2. Виборча кампанія: суть, різновиди та етапи.	2	2	8
Тема 3. Організаційне забезпечення виборчої кампанії.	2	2	6
Тема 4. Поняття, форми та засоби передвиборчої агітації.		2	8
Тема 5. Виборчі технології: теорія і практика застосування.	2	2	10
Тема 6. Соціологічні дослідження і виміри громадської думки у виборчій кампанії.	2	2	6
Тема 7. Іміджева складова виборчих кампаній.		2	8
Тема 8. PR у виборчій кампанії.		2	2
Тема 9. Маніпулювання у виборчій кампанії.		2	2
Тема 10. Політичний брендинг та політичне консультування.		2	2
Тема 11. Електоральне прогнозування.			2
ЗАГ:	10	20	60

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Оцінювання здійснюється у рамках 100-бальної університетської шкали. Структура розподілу балів передбачає: 1) відповіді на семінарських заняттях – 50 балів; 2) написання контрольної письмової роботи – 20 балів;

	3) виконання індивідуального завдання – створення та представлення графічної презентації з визначеної проблеми політологічного характеру– 20 балів (з них 10 балів – за проєкт, 10 балів – за представлення). 4) написання тематичних тестів– 10 балів. Загальна кількість – 100 балів. <table><tr><th>Оцінка в балах</th><th>Оцінка в національній шкалі</th><th>Оцінка за шкалою ECTS</th><th>Оцінка за залік</th></tr><tr><td>90-100</td><td>відмінно</td><td>A</td><td rowspan="5">зараховано</td></tr><tr><td>80-89</td><td rowspan="3">добре</td><td>B</td></tr><tr><td>70-79</td><td>C</td></tr><tr><td>60-69</td><td>D</td></tr><tr><td>50-59</td><td>задовільно</td><td>E</td></tr><tr><td>26-49</td><td>незадовільно (з можливістю повторного складання)</td><td>FX</td><td rowspan="2">незараховано</td></tr><tr><td>1-25</td><td>незадовільно (з обов'язковим повторним курсом)</td><td>F</td></tr></table>	Оцінка в балах	Оцінка в національній шкалі	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за залік	90-100	відмінно	A	зараховано	80-89	добре	B	70-79	C	60-69	D	50-59	задовільно	E	26-49	незадовільно (з можливістю повторного складання)	FX	незараховано	1-25	незадовільно (з обов'язковим повторним курсом)	F
Оцінка в балах	Оцінка в національній шкалі	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за залік																							
90-100	відмінно	A	зараховано																							
80-89	добре	B																								
70-79		C																								
60-69		D																								
50-59	задовільно	E																								
26-49	незадовільно (з можливістю повторного складання)	FX	незараховано																							
1-25	незадовільно (з обов'язковим повторним курсом)	F																								
Вимоги до письмових робіт	Виконання письмової роботи передбачає: 1) повторення здобувачами лекційного матеріалу та отриманих знань при підготовці та проведенні семінарських занять, самостійного опрацювання рекомендованої літератури з питань, що виносяться на модульний контроль 2) написання письмової контрольної роботи є обов'язковим для виставлення підсумкової оцінки. У випадку, якщо студент не написав контрольну роботу, він вважається таким, що не виконав усіх видів робіт, що передбачаються з даної дисципліни. 3) написання письмової роботи передбачає виконання здобувачами в аудиторії індивідуального завдання, що вимагає: виявлення розуміння сутності понять і термінів; вміння структурувати основні принципи та методи дослідження; знання теоретичних засад, завдань, методів. Загальна кількість – 20 балів. Контрольна робота включає: • 2 теоретичні завдання (оцінюється по 5 балів кожне); • 10 тестових питань (по 1 балу за кожне питання). Структура оцінювання відповідей на розгорнуті запитання: 1-4 б. – відповідь складається із 1–2 речень, містить узагальнюючу інформацію про історичний період або одиничні конкретні факти. 5-7 б. – відповідь не структурована, вступ і висновок відсутні; студент демонструє знання окремих історичних фактів, дат, подій, процесів, постатей або допускає значні помилки; не володіє історичною хронологією, історичною географією, термінами і поняттями; узагальнення відсутні. 8-12 б. – відповідь структурована в рамках основної частини, не містить яскраво вираженого вступу чи висновку; студент розкриває історичний процес в рамках питання із значними пробілами та розривами; демонструє знання найбільш важливих історичних фактів, дат, подій, процесів, постатей, допускає значні помилки; на																									

	задовільному рівні володіє історичною хронологією, історичною географією, термінами і поняттями; у відповіді практично відсутні узагальнення або вони дуже фрагментарні. 13-16 б. – відповідь структурована, містить або вступ або висновок; студент розкриває історичний процес в рамках конкретного питання із певними пробілами та розривами; демонструє знання значної кількості історичних фактів, дат, подій, процесів, постатей, проте допускає окремі помилки; володіє історичною хронологією, історичною географією, термінами і поняттями; робить фрагментарні узагальнення, усвідомлює роль і значення конкретних подій. 18-20 б. – відповідь детально структурована, містить вступ, основну частину та висновок; студент повноцінно розкриває історичний процес в рамках конкретного питання; демонструє знання значної кількості конкретних історичних фактів, дат, подій, процесів, постатей; на високому рівні володіє історичною хронологією, історичною географією, термінами і поняттями; водночас робить узагальнення та висновки з питання, розуміє ширший контекст конкретних подій, усвідомлює їх роль і значення, демонструє володіння науковою літературою з теми. Контрольна робота на стаціонарі виконується на передостанньому семінарському занятті.
Семінарські заняття	Відвідування та активна участь студентів у роботі семінарських занять також є обов'язковою умовою успішного складання курсу. Пропонуються наступні форми роботи на семінарських заняттях: виступ, опонування, рецензія, участь у дискусії. На семінарських заняттях оцінці підлягають: рівень знань, продемонстрований у виступах, активність при обговоренні питань, відповіді на питання експрес-контролю тощо. Критеріями оцінки при усних відповідях можуть бути: повнота розкриття питання; логіка викладення; впевненість та переконливість, культура мови; використання основної та додаткової літератури (монографій, навчальних посібників, журналів, інших періодичних видань тощо); аналітичність міркування, вміння робити порівняння, висновки. Робота на семінарських заняттях оцінюється в діапазоні 50 балів. Виступи на семінарських заняттях оцінюються як з теоретичної, так і з практичної підготовки відповідно до національної шкали (5 балів) за такими критеріями: – «відмінно» – здобувач освіти міцно засвоїв теоретичний матеріал, глибоко і всебічно знає зміст навчальної дисципліни, основні положення наукових першоджерел та рекомендованої літератури, логічно мислить і будує відповідь, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем, демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок; – «добре» – здобувач освіти добре засвоїв теоретичний матеріал, володіє основними аспектами з першоджерел та рекомендованої літератури, аргументовано викладає його; має практичні навички, висловлює свої міркування з приводу тих чи інших проблем, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або при аналізі практичного матеріалу;

	– «задовільно» – здобувач освіти в основному опанував теоретичними знаннями навчальної дисципліни, орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, але непереконливо відповідає, плутає поняття, додаткові питання викликають невпевненість або відсутність стабільних знань; відповідаючи на запитання практичного характеру, виявляє неточності у знаннях, не вміє оцінювати факти та явища, пов'язувати їх із майбутньою діяльністю; – «незадовільно» – здобувач освіти не опанував навчальний матеріал дисципліни, не знає наукових фактів, визначень, майже не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, відсутні наукове мислення, практичні навички не сформовані. Усна відповідь може бути доповнена наочними посібниками, зокрема, візуалізованою презентацією (обсягом 10-15 слайдів), зміст та використання якої оцінюється окремо. Вимоги до презентації по індивідуальній (самостійній) роботі; візуалізований характер, гармонійне поєднання зображень та тексту, наявність самостійно підготовлених схем і таблиць; всі елементи презентації мають бути підготовлені студентом самостійно, із дотриманням вимог академічної доброчесності
Умови допуску до підсумкового контролю	Здобувач допускається до підсумкового контролю за умови повного виконання всіх видів роботи, передбачених програмою навчальної дисципліни. Належне виконання: 1) змісту питань планів семінарських занять. Для цього необхідно готувати конспекти семінарських занять. Вітається якісна підготовка візуалізованих презентацій для відповідей на семінарські питання. 2) індивідуальної роботи. 3) підсумкової контрольної роботи. Студент (-ка) допускається до підсумкового контролю за умови відпрацювання усіх «заборгованостей» та набору 26 і більше балів.
Підсумковий контроль	Підсумковий контроль рівня знань та успішності студентів передбачає виставлення підсумкової залікової оцінки. При поточному контролі оцінюються: систематичність роботи на практичних заняттях, рівень знань, продемонстрований у відповідях і виступах, активність при обговоренні питань, самостійне опрацювання тем, виконання індивідуальних завдань, контрольних (тестових) робіт. Підсумкова оцінка виставляється студенту в кінці семестру за результатами роботи на практичних заняттях, обговорення дискусійних питань, виконаних індивідуальних проєктів та контрольних (тестових) завдань. Отримані «незадовільні» оцінки відпрацьовуються в обов'язковому порядку, але враховуються при додаванні оцінок і входять у загальну кількість отриманих оцінок.
7. Політика навчальної дисципліни	
<u>Політика курсу</u> полягає у послідовності набуття знань, умінь і навичок у ході лекцій, семінарських занять і самостійної роботи. Курс передбачає роботу в колективі. Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики. Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. Під час роботи над завданнями не допустимо порушення академічної доброчесності. Презентації та доповіді мають бути авторськими оригінальними. <u>Академічна доброчесність</u>: Викладання навчальної дисципліни ґрунтується на засадах академічної доброчесності. Порушеннями академічної доброчесності вважаються: академічний	

плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація, списування, обман, хабарництво, необ'єктивне оцінювання. Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 25%. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних 4 пристроїв).

Дотримання академічної доброчесності засновується на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів університету. Ознайомитися з даними положеннями та документами можна за посиланням:

<https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/>.

Відвідування занять. Відвідування лекцій та семінарських занять для студентів є обов'язковим. Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Політика курсу передбачає перездачу усіх невиконаних завдань в силу серйозних запізнь на заняття або пропущених пар без поважних причин. За умови відсутності студента (-ки) на лекції чи семінарського заняття, отримання негативної оцінки на семінарських заняттях або ж невчасного виконання індивідуальної роботи визначений день для відпрацювання пропущених аудиторних занять, негативних оцінок та подачі індивідуальних робіт – вівторок, 15.00 год. – 16.00 год.

Неформальна освіта: Можливе зарахування результатів неформальної освіти у відповідності з Положенням про порядок зарахування результатів неформальної освіти: [Положенням про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника \(Редакція 3\) \(введено в дію наказом ректора № 672 від 24.11.2022 р.\)](#)

8. Рекомендована література

1. Балабан Ростислав Валерійович. Теорія виборчої системи. К. : Либідь, 2007. 112 с.
2. Бебик В. М. Менеджмент виборчої кампанії. Ресурси. Технології. Маркетинг. К.. 1997.
3. Бокоч В.М. Електоральний маркетинг в політичному процесі: міжнародний досвід : монографія. Ужгород: Поліграфцентр «Ліра», 2015.
4. Буркут І., Колесников О. Виборчі технології: регіональний досвід. Букрек. 2009. 240 с.
5. Бучин М. А. Демократичні принципи виборів: політико-правові аспекти регулювання в Україні : моногр. Львів : Вид-во Львівської політехніки, 2012. 364 с.
6. Варій М.Й. Політико-психологічні передвиборні та виборчі технології: навчально-методичний посібник. К.: Ельга Ніка-Центр, 2003.
7. Вибори і референдум в Україні: проблема теорії і практики : збірник / ред.: М. Рябець та ін. К. : Артєк, 2001. 360 с.
8. Виборче законодавство: українська практика, міжнародний досвід та шляхи реформування / за заг. ред. Радченка Є.В. К.: Факт, 2003. 258 с.
9. Веденєєв Ю. А. Нариси з історії виборів та виборчого права : навч. посіб. URL: <http://pravolib.pp.ua/ocherki-istorii-vyiborov-izbiratel'nogo-prava.html>.
10. Головатий М.Ф. Політичний менеджмент: Навч. посібник. К.: МАУП, 2005. 264 с.
11. Електоральні процеси України в регіональному вимірі: Буковина і Закарпаття: монографія / Під ред. А. Круглашова і М. Токаря; [Ред.колегія: М. Зан, М. Гуйтор, Ю. Остапець, Н. Ротар; Відп. за випуск М.Токар]; НДІ політичної регіоналістики (Ужгород), НДІ європейської інтеграції та регіональних досліджень (Чернівці). – Ужгород: Поліграфцентр «Ліра», 2014. 552 с.
12. Колесников О. Виборча кампанія в Україні: пошук оптимальної моделі. Сучасна українська політика. Політики та політологи про неї. 2009. Вип.18. С. 202-212.
13. 17. Колесников О. Еволюція виборчих технологій у контексті демократичних процесів в Україні. Вісник Центральної виборчої комісії. 2011. № 2. С.54-64.
14. Ключев О. Базові теоретичні підходи до поняття «електоральний простір» та його інтерпретації. Освіта регіону. Політологія. Психологія. Комунікації. 2010. № 2. С. 28-33.

15. Кочубей Л. Виборчі технології: навч. посіб. К.: Український центр політичного менеджменту. 2008.
16. Купцова І. І. Становлення та сучасні тенденції розвитку теорії іміджу в політичному дискурсі. Гілея. 2011. № 7. С. 570-575.
17. Лукаш Т. Основні принципи виборчого права. Гілея. 2012. № 8. С. 558-562.
18. Мадрига Т. Б. Особливості використання виборчих технологій у виборах до Верховної Ради України 2002 року. Гілея. К., 2009. Вип. 30. С. 467-473.
19. Мадрига Т. Б. Особливості застосування виборчих технологій у парламентських виборчих кампаніях 2006-2007 рр. Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв: Наук. журнал. К.: Міленіум. 2010. № 1. С. 176-180.
20. Мадрига Т. Б. Регіональні відмінності ідентичностей громадян як інструмент політичної боротьби в контексті виборчих кампаній в Україні. Проблеми культурної ідентичності: глобальний та локальний виміри: Матеріали міжнародної наукової конференції 23-24 квітня 2010 року. Острог. 2010. Випуск 5. С. 349-359.
21. Мадрига Т. Б. Характеристика основних складових виборчої кампанії. Нові виміри сучасного світу. Матеріали Міжнародної наукової Інтернет-конференції 24-28 листопада 2008 р. Мелітополь. 2008. С. 92-95.
22. Мадрига Т. Б. Методологічні підходи до вивчення виборчої кампанії. Людина. Світ. Суспільство (до 175-річчя філософського факультету) 2009: Міжнародна наук. Конф. (21-22 квітня 2009 року): Матеріали доп. та виступів. К.: Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2009. Ч. XI. С. 94-96
23. Мадрига Т. Б. Президентська виборча кампанія-2004: регіональний аспект. Українська наука ХХІ століття: Матеріали п'ятої Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції 17-19 червня 2009 року. Київ, 2009. Частина 5. С. 8-11.
24. Мадрига Т. Б. Стратегії політичних сил на парламентських виборах 2002 року. Дні науки філософського факультету – 2010: Міжнародна наук. конф. (21-22 квітня 2010 року): Матеріали доп. та виступів. К.: Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2010. Ч. X. – С. 87-89.
25. Мадрига Т. Регіональні відмінності ідентичностей громадян як інструмент політичної боротьби в контексті виборчих кампаній в Україні. Наукові записки [Національного університету "Острозька академія". Сер. : Культурологія. - 2010. Вип. 5. - С. 349-359. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nznuoakl_2010_5_47
26. Мадрига Т. Б. Президентська виборча кампанія 2014 р.: рекламний аспект. Етнополітичні трансформації України в контексті інтеграційних процесів Центрально-Східної Європи: Зб. Матеріалів міжнародної науково-практичної конференції (м. Івано-Франківськ, 22-23 травня 2014 р.). Івано-Франківськ, 2014 р. С. 135-139.
27. Мадрига Т. Б. Відмінності ідентичностей громадян як основа регіонального сепаратизму. Регіональна політика в контексті європейської інтеграції України: Збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Івано-Франківськ, 12 вересня 2014 р.). Івано-Франківськ, 2014. С. 130-134.
28. Мадрига Т. Б. Регіональні виборчі кампанії початку ХХІ століття (на прикладі західних областей України) : [монографія]. Івано-Франківськ : Вид-во «Нова Зоря», 2015. 248 с.
29. Мадрига Т. Б. Особливості впливу української телевізійної політичної реклами на цільову аудиторію (на прикладі рекламних сюжетів 2014 року). Прикарпатський вісник НТШ. Думка / ред. І. С. Монолатій. Вип. 3 (27). Івано-Франківськ, 2014. с. 75-81.
30. Мадрига Т. Б. Імідж політичного лідера: теоретичні і практичні аспекти Гілея. К., 2016. Вип. 109. С. 316-321.
31. Мадрига Т. Б. Особливості парламентської виборчої кампанії 2019 року в Україні. "Гілея: науковий вісник": Збірник наукових праць. К., 2019. Випуск 151 (№ 12) Ч. 3. Політичні науки 2019. С. 39.-42.
32. Мадрига Т. Б. Особливості президентських виборів 2019 року в Україні. Політичні процеси сучасності: глобальний та регіональні виміри. Збірник матеріалів II

- Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Івано-Франківськ, 23-24 травня 2019 р.). Івано-Франківськ, 2019. С. 54-58.
33. Мадрига Т. Бриндальський А. Особливості використання маніпулятивних технологій у президентських виборчих кампаніях. Вісник Прикарпатського університету. Серія: Політологія. № 20 (2025). С. 264-271.
34. Ніколаєнко Н.О., Навчально-методичний посібник з курсу «Практична політологія» для студентів спеціальності «Політологія». Херсон: Грін Д.С., 2014. 336 с.
35. Ніколаєнко Н.О., Сухорукова А.Л. Зарубіжна політична думка в персоналіях : навчальний посібник з грифом МОНУ Львів : Укр. акад. друкарства, 2013. 143 с.
36. Ніколаєнко Н. О. Адміністративний ресурс: політико-правові проблеми протидії в сучасній політичній практиці : [монографія]. Миколаїв : вид-во МНУ ім. В. О. Сухомлинського ; вид-во І. Гудим, 2011. 391 с.
37. Остапеч Ю. Електоральні процеси на Закарпатті у контексті загальнонаціональних виборів: Монографія. Ужгород: Поліграф центр «Ліра», 2016. 412 с.
38. Остапеч Ю. Сучасний стан та конфігурація партійної системи України. Національна безпека і оборона. 2015. № 6-7. С. 82–84.
39. Романюк А.С. Історія західних політичних вчень: Політичні доктрини XX – початку XXI ст.: навч.посіб. К.: Знання, 2011.
40. Романюк А. Президентські і парламентські вибори 2019 р.: особливості кампаній, чинники вибору громадян, наслідки для країни. Національна безпека і оборона. 2018. № 3-4 (175-176). С. 102 – 104.
41. Семенюк Т.Ю. Інформаційна складова передвиборчої боротьби політичних партій. Сучасна українська політика. Політики і політологи про неї. 2010. Вип. 20. С. 211-223.
42. Шведа Ю. Р. Вибори та виборчі системи. Європейські стандарти та досвід для утвердження демократії в Україні. Львів, 2010. 462 с.
43. Шведа Ю. Партії та вибори: європейський досвід і українські реалії. Енциклопедичний словник. Львів, 2009. 500 с.
44. Шведа Ю. Технологія виборчої кампанії. Основи електорального маркетингу та менеджменту: навч-метод. Посібник. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2013.
45. Шубін С.П. Політичний маркетинговий аналіз [монографія]. К.: Генеза, 2007. 112 с.
46. Шубін С.П. Політичний маркетинг в державному управлінні України: теоретико-методологічні засади та механізми впровадження. Миколаїв, Іліон, 2011. 412 с.
47. Volodymyr Zelenyi¹, Iuliia Baieva², Tetiana Madryha³, Olena Berezovska-Chmil⁴ & Liudmyla Zubrytska⁵. The Role of Political Parties and Volunteer Organizations in the Process of Shaping Political Identity and Human Rights Protection during Military Aggression. Pakistan Journal of Criminology, Vol. 16, No. 02, April—June 2024 (99-118). <https://www.pjcriminology.com/wp-content/uploads/2024/04/8-The-Role-of-Political-Parties-and-Volunteer.pdf>
48. Polotnianko, O., Madryha, T., Pyrohovska, V., Pozniakov, S., & Berezovska-Chmil, O. (2024). Regulatory frameworks for securing electoral processes in Ukraine: managing information security challenges. Multidisciplinary Science Journal, 6, 2024ss0702. <https://doi.org/10.31893/multiscience.2024ss0702>
<https://malque.pub/ojs/index.php/msj/article/view/3062>

Тетяна Мадрига,
кандидат політичних наук,
доцент кафедри політичних
наук